

CARYL CHURCHILL

FAR AWAY

(Daleko odsud)

Přeložila: Martina Schlegelová

Osoby:

JOAN, dívka

HARPEROVÁ, její teta

TODD, mladý muž

Přehlídka (ve scéně 2/5): pět je moc málo a dvacet lepší než deset. Sto?

1.

U Harperů. Noc.

JOAN Nemůžu usnout.

HARPEROVÁ Nejsi zvyklá na tu postel.

JOAN Ne, mám ráda změnu.

HARPEROVÁ Je ti zima?

JOAN Ne.

HARPEROVÁ Chceš něco k pití?

JOAN Asi je mi zima.

HARPEROVÁ Tak to není problém. Ve skříni je další deka.

JOAN Je pozdě?

HARPEROVÁ Dvě ráno.

- JOAN Půjdeš si lehnout?
- HARPEROVÁ Chceš něco na zahřátí?
- JOAN Ne, díky.
- HARPEROVÁ V tom případě jdu spát.
- JOAN Jo.
- HARPEROVÁ První noc na novém místě je vždycky zvláštní. Až tu budeš týden, vzpomeneš si na dnešek a bude to jiný.
- JOAN Už jsem spala na hodně místech. U mejch kamarádů a tak. Nestejská se mi po rodičích, jestli myslíš tohle.
- HARPEROVÁ Stejská se ti po pejskovi?
- JOAN Stejská se mi po kočce.
- HARPEROVÁ Spí s tebou v posteli?
- JOAN Ne, protože ji vždycky vyhodím. Ale leze dovnitř, když blbě zavřu dveře. Mám dojem, že jsem je zavřela, ale nezaklapnou a ona si je v noci otevře.
- HARPEROVÁ Pojď sem na chvíli. Celá se třeseš. Je ti teplo?
- JOAN Jsem v pohodě.
- HARPEROVÁ Jsi unavená. Běž do postele. Já jdu taky.
- JOAN Byla jsem venku.
- HARPEROVÁ Kdy? Ted'?
- JOAN Ted'.
- HARPEROVÁ Není divu, že je ti zima. Ve dne je tu teplo, ale v noci je zima.
- JOAN Hvězdy tu svítí jasněji než doma.
- HARPEROVÁ To proto, že tu nejsou žádný lampy.
- JOAN Moc jsem toho neviděla.
- HARPEROVÁ To si myslím. Jak ses dostala ven? Neslyšela jsem dveře.
- JOAN Vylezla jsem oknem.
- HARPEROVÁ Nevím, jestli z toho mám radost.

- JOAN Je to bezpečný, je tam střecha a pak strom.
- HARPEROVÁ Když jde člověk jednou do postele, měl by v ní už zůstat. Doma taky ležeš z okna?
- JOAN Doma to nejde, protože- Ne, nelezu.
- HARPEROVÁ Mám za tebe odpovědnost.
- JOAN Já vím, promiň.
- HARPEROVÁ No, na jednu noc toho bylo až až. Teď půjdeš spát. Jdi už. A dávej pozor, usínáš ve stoje.
- JOAN Měla jsem důvod.
- HARPEROVÁ Jít ven?
- JOAN Slyšela jsem nějaký hluk.
- HARPEROVÁ Sovu?
- JOAN Křik.
- HARPEROVÁ No tak to byla sova. Jsou tu všechny druhy ptáků. Můžeš zahlédnout i žluvu. Lidi sem jezdí speciálně kvůli ptákům a my jim někdy vaříme čaj nebo kafe a nebo prodáváme láhve vody, protože tu nikde není žádný občerstvení, lidi s tím nepočítají a dostanou žízeň. Ráno uvidíš, jak je tu krásně.
- JOAN Byl to spíš lidský křik.
- HARPEROVÁ Sova zní jako lidský křik.
- JOAN Byl to lidský křik.
- HARPEROVÁ Chudáčku, musela jsi mít hrozný strach, když se ti zdálo, že slyšíš lidský křik. Mělas hned přijít sem ke mně.
- JOAN Chtěla jsem to vidět.
- HARPEROVÁ Byla tma.
- JOAN Ale já jsem to viděla.
- HARPEROVÁ A co si myslíš, že jsi v té tmě viděla?
- JOAN Viděla jsem strýce.
- HARPEROVÁ No to je možný. Je rád na vzduchu. Předpokládám, že on nekřičel?

- JOAN Ne.
- HARPEROVÁ Pak je všechno v pořádku. Mluvila jsi s ním? Zřejmě ses bála, že se bude ptát, co děláš tak pozdě venku?
- JOAN Zůstala jsem na stromě.
- HARPEROVÁ Neviděl tě?
- JOAN Ne.
- HARPEROVÁ Bude pěkně překvapenej, že jo, bude se smát, až uslyší, žes byla na stromě. Bude nadávat, ale on to tak nemyslí, řekne si, že je to dobrej fór, něco, co dělal jako kluk. Tak a teď do postele. Já už půjdu taky nahoru.
- JOAN Někoho strkal. Zavíral někoho do kůlny.
- HARPEROVÁ Zřejmě nesl do kůlny nějaký velkej pytel. Pracuje pozdě do noci.
- JOAN Nejsem si jistá, jestli to byla žena. Mohl to být mladý muž.
- HARPEROVÁ No dobře, víš, kdybys byla tak dlouho vdaná jako já... To jsou takový lumpárničky, to je úplně normální, není na tom nic špatnýho, to byl jenom jeho kamarád, udělali si malej večírek.
- JOAN To byl večírek?
- HARPEROVÁ Jo malej večírek.
- JOAN Jo, protože tam bylo víc lidí.
- HARPEROVÁ No, bylo tam pár jeho přátel.
- JOAN Byl tam náklad'ák.
- HARPEROVÁ Ano jistě.
- JOAN Když jsem přitiskla ucho na stěnu toho náklad'áku, slyšela jsem zevnitř pláč.
- HARPEROVÁ Vždyť jsi byla na stromě, ne? Tak jak jsi mohla - ?
- JOAN Slezla jsem dolů. Šla jsem k tomu náklad'áku, až když jsem se podívala oknem do kůlny.
- HARPEROVÁ Jsou věci, do kterých ti nic není, když jsi na návštěvě v cizím domě.
- JOAN Ano, radši bych to neviděla. Mrzí mě to.
- HARPEROVÁ Neviděl tě někdo?

JOAN Věnovali se sobě.

HARPEROVÁ To je štěstí, že tě nikdo neviděl.

JOAN Jestli to byl večírek, proč tam bylo tolik krve?

HARPEROVÁ Žádná krev tam nebyla.

JOAN Byla.

HARPEROVÁ Kde?

JOAN Na zemi.

HARPEROVÁ V té tmě? Jak jsi to v té tmě mohla vidět?

JOAN Uklouzla jsem po ní.

Zvedne bosou nohu.

Většinu jsem si setřela.

HARPEROVÁ Dnes odpoledne tam přejeli psa.

JOAN Neuschlo by to už?

HARPEROVÁ Ne, když byla půda mokrá.

JOAN Co to bylo za psa?

HARPEROVÁ Velkej pes, velkej kříženec.

JOAN To je děsný. Musíte z toho bejt smutný, měli jste ho dlouho?

HARPEROVÁ Ne, byl mladej, vyběhl ven, nikdy moc neposlouchal, nákladňák couval.

JOAN Jak se jmenoval?

HARPEROVÁ Flash.

JOAN Jakou měl barvu?

HARPEROVÁ Černou a bílý fleky.

JOAN Proč byly v tý kůlně děti?

HARPEROVÁ Jaký děti?

JOAN Ty nevíš?

- HARPEROVÁ Jak jsi mohla vidět, že jsou tam děti?
- JOAN Bylo rozsvíceno. Proto jsem v kůlně viděla tu krev. Viděla jsem tváře, na některých byla krev.
- HARPEROVÁ Objevila jsi něco tajného. Tos neměla, víš to?
- JOAN Ano.
- HARPEROVÁ Něco, o čem bys neměla vědět.
- JOAN Ano, je mi to líto.
- HARPEROVÁ Něco, o čem nikdy nesmíš mluvit. Protože kdybys promluvila, životy těch lidí by byly v nebezpečí.
- JOAN Proč? Co jim hrozí? Od koho? Od strýce?
- HARPEROVÁ Samozřejmě že ne od tvého strýce.
- JOAN Od tebe?
- HARPEROVÁ Samozřejmě ne ode mě, zbláznila ses? Povím ti, oč jde. Tvůj strýc těm lidem pomáhá. Pomáhá jim utéct. Poskytuje jim úkryt. Někteří z nich byli pořád v tom autě, proto plakali, tvůj strýc je všechny odvede do kůlny, a pak budou v pořádku.
- JOAN Měli na tvářích krev.
- HARPEROVÁ To je z dřívějšíka. Ublížili jim ti lidé, před kterými je tvůj strýc chrání.
- JOAN Na zemi byla krev.
- HARPEROVÁ Jeden z nich byl těžce raněn, ale tvůj strýc ho obvázal.
- JOAN On jim pomáhá.
- HARPEROVÁ Správně.
- JOAN Žádný pes. Žádný večírek.
- HARPEROVÁ Ne, teď ti říkám pravdu. Nikdy o tom nesmíš mluvit, nebo ohrožíš život svého strýce, můj život a dokonce i svůj. Nesmíš nic říct ani rodičům.
- JOAN Proč jste mě sem zvali, když se mělo dít něco tajného?
- HARPEROVÁ Nákladák měl přijet včera. Dokud budeš tady, už se to nestane.
- JOAN Teď už je to jedno, když všechno vím. Kvůli mně nemusíte přestávat. Můžu strýci pomáhat v kůlně a starat se o ně.

HARPEROVÁ Ne, musí to dělat sám. Ale díky za nabídku, to je od tebe milé. Tak, myslíš, že po všem tom rozčilení dokážeš usnout?

JOAN Proč je strýc bil?

HARPEROVÁ Koho bil?

JOAN Bil jednoho muže tyčí. Myslím, že to byla kovová tyč. Udeřil jedno dítě.

HARPEROVÁ Jeden z těch lidí v nákladáku byl zrádce. Ve skutečnosti nebyl jedním z nich, předstíral to a chtěl je zradit, přišli na to a řekli to tvému strýci. On pak tvého strýce napadl, napadl i další lidi, tvůj strýc ho musel zneškodnit.

JOAN Proto tam bylo tolik krve.

HARPEROVÁ Ano, musel ochránit ostatní.

JOAN Udeřil jedno dítě.

HARPEROVÁ To mohlo být dítě toho zrádce. Nebo taky existují zlé děti, který dokážou zradit vlastní rodiče.

JOAN Co bude dál?

HARPEROVÁ Brzy ráno odjedou v tom nákladáku.

JOAN Kam?

HARPEROVÁ Tam, kam utíkají. Nechtěj znát další tajemství.

JOAN Jenom zmlátil zrádce.

HARPEROVÁ Jistě. Chápu, že nemůžeš spát, viděla jsi takový hrozný věci. Ale teď už víš, že to není tak zlé. Stala ses součástí velkého hnutí, které se snaží zlepšit svět. Můžeš na to být pyšná. Můžeš se zahledět na hvězdy a pomyslet si, jsme tu, v našem kousku vesmíru a já patřím k lidem, kteří zlepšují svět - a tvoje duše vyletí rovnou do nebe.

JOAN Nemůžu pomoci?

HARPEROVÁ Ráno mi můžeš pomoci uklidit. Uděláš to?

JOAN Ano.

HARPEROVÁ Tak se jdi radši trochu vyspat.

2.

O několik let později. Výrobci klobouků.

1.

JOAN a TODD sedí u pracovního stolu. Oba právě začali vyrábět klobouk.

TODD Je tu spousta modrý.

JOAN Myslím, že začnu s černou.

TODD Vždycky vyhrajou barevný.

JOAN Já budu pracovat s barvama, začínám černou, aby pak barva víc vynikla.

TODD Minulej tejden jsem udělal klobouk jako abstraktní obraz ulice, modrá byly autobusy, žlutá domy, červená listí, šedá nebe. Nikdo to nepochopil, ale já věděl, že to tak je. To byla taková malá satisfakce.

JOAN Tebe to nebaví?

TODD Ty jsi nová, že jo?

JOAN Tohle je můj první klobouk. Můj první profesionální klobouk.

TODD Dělalá jsi klobouky na škole?

JOAN Můj absolventský klobouk byla šest stop vysoká žirafa.

TODD Na takový věci tu přes tejden nebudeš mít čas.

JOAN Já vím.

TODD Mívali jsme na přehlídce dva tejdny, pak to stáhli na jeden a teď se mluví o tom, že uberou den.

JOAN Takže bychom dostali den volna?

TODD Dostali bychom o den míň zaplaceno. Už bychom nedělali tak dobrý klobouky.

JOAN To můžou?

TODD Budeš protestovat?

JOAN Zrovna jsem nastoupila.

TODD Brzy přijdeš na to, že tady spousta věcí není v pořádku.

JOAN Myslela jsem, že je to jedno z nejlepších míst.

TODD To je. Víš, kam se chodí na oběd?

JOAN Je tu jídelna, ne?

TODD Jo, ale tam nechodíme. Ukážu ti, kam jít.

2.

Další den. Pracují na kloboucích, které jsou mezitím mnohem nazdobenější. Čili klobouky z předchozí scény byly vyměněny za jiné, které jsou blíž dokončení.

JOAN Jsi na řadě.

TODD Než jdu do práce, chodím si zaplavat do řeky.

JOAN Není to nebezpečné?

TODD Jsi na řadě.

JOAN Mám papíry na letadlo.

TODD Každý den jsem vzhůru do čtyř a koukám na soudní přelíčení.

JOAN Pronajmu si pokoj.

TODD Já mám něco vlastního.

JOAN Vážně?

TODD Chceš to vidět? Dělán pokroky.

JOAN Moc ho nechápu, ale líbí se mi to peří.

TODD Nesnažím se. Jsem tu už moc dlouho.

JOAN Chceš odejít?

TODD Jsem na řadě. S našima smlouvama není něco v pořádku.

JOAN Ale my ty smlouvy chceme.

TODD Co když si je nezasloužíme? Co když naše práce ve skutečnosti není nejlepší?

JOAN Tak o co jde?

TODD Jen si chci promluvit se švagrem jisté osoby. Kde myslíš, že pracuje?

JOAN Kde pracuje?

TODD Tady o tom nebudu mluvit. Povídej něco jiného.

JOAN Nebavilo by mě koukat večer na soudní přelíčení.

TODD Koukám na ně v noci, když se vrátím.

JOAN Vrátiš odkud?

TODD Odkud bys chtěla?

3.

Další den. Pracují na kloboucích, které jsou mezitím velké a extravagantní.

TODD Já osobně nemám zvířecí klobouky rád.

JOAN Byla jsem studentka.

TODD Teď jsou zase strašně v módě abstraktní klobouky.

JOAN Já měla abstraktní klobouky vždycky ráda.

TODD Zřejmě sis nevšimla, že je všichni nenáviděli.

JOAN To jsem to asi ještě neřešila.
Ticho. Pracují dál.

JOAN Já jenom, když o tom pořád mluvíš, nechápu, proč s tím něco neuděláš.

TODD Dneska jsi tu třetí den.

JOAN plácený. Říkal jsi, že management je zkorumpovaný. Říkal jsi, že jsme špatně placení.
Ticho. Pracují dál.

TODD Moc zelený.

JOAN Má to bejt moc.
Ticho. Pracují dál.

TODD Všiml jsem si, jak sis prohlížela klobouk toho blondáka. Doufám, žeš mu řekla, že je dost nepůvodní.

Ticho. Pracují dál.

TODD Jsem tady jedinej člověk, kterej má nějaký principy, neříkej mi, že bych měl něco dělat, celý dny trávím tím, že přemejšlím co.

JOAN Takže pravděpodobně na něco přijdeš.

Ticho. Pracují dál.

4.

Další den. Pracují na kloboucích, které jsou teď obrovské a groteskní.

TODD To je krásný.

JOAN Líbí se ti?

TODD Líbí.

JOAN Mně se ten tvůj taky líbí.

TODD Nemusíš to říkat. Nepatří k mým nejlepším.

JOAN Ne má - nevím, ten klobouk si věří.

TODD Dělán přehlídky už šest let. Jsem zkušeněj mazák. Takže když půjdu a promluví si s jistou osobou, mohla by mi věnovat pozornost.

JOAN Chceš si s ním promluvit?

TODD Po práci máme schůzku.

JOAN Můžeš přijít o místo.

TODD To můžu.

JOAN Docela zírám.

TODD O to mi šlo.

JOAN Zmíníš se o tom švagrovi?

TODD Nejdřív budu mluvit o penězích. Pak se jen lehce dotknu švagra. Mám kamaráda u novin.

JOAN Zmíníš se o něm?

TODD Mohl bych něco naznačit, aniž bych toho novináře prozradil. Bylo by lepší, kdyby si ho se mnou nespojoval.

JOAN Stejně bude mít podezření.
 TODD Ať má. Ještě jedna věc, když přijdu o místo...
 JOAN Tak co?
 TODD Budeš mi chybět.
 JOAN Už?

5.

Další den. Procesí otrhaných, zbitých, řetězy svázaných vězňů jdoucích na popravu, každý má na hlavě klobouk. Hotové klobouky jsou ještě obrovštější a absurdnější než v předchozí scéně.

6.

Začátek dalšího týdne. JOAN a TODD začínají pracovat na novém klobouku.

JOAN Pořád tomu nemůžu uvěřit.
 TODD Nikdo nikdy nevyhrál hned v prvním týdnu.
 JOAN Teď už to všechno půjde z kopce.
 TODD Nemůžeš vyhrát každé tejdne.
 JOAN O tom právě mluvím.
 TODD Ne, ale uděláš tu kus práce.
 JOAN Někdy si myslím, že je škoda, že jich nezůstane víc.
 TODD Bylo by jich moc, co by s nima dělali?
 JOAN Mohli by je použít znovu.
 TODD Jasně a my bysme byli bez práce.
 JOAN Je to takový smutný - spálit je s těmi těly.
 TODD Ne, to je právě ten fór. Ty klobouky jsou pomíjivý. Je to taková metafora, já nevím, no...
 JOAN Života.

TODD Jo, života. To je ono. Z těch skoro tří stovek klobouků, který jsem tu udělal, vyhrály a v muzeu jsou jenom tři. Ale tím jsem se nikdy netrápil. Stvoříš krásu a ta zmizí, mám to rád.

JOAN Ty jsi tak...

TODD Co?

JOAN Učíš mě vidět věci jinak. Já bych třeba nikdy nepřemejšlela o tom, jak tohle místo funguje a teď vidím, že je to důležitý.

TODD Myslím, že na jistou osobu udělalo dojem, že jsem mluvil z hluboce morálních důvodů.

JOAN Tak mi ještě jednou pověz, co přesně řekl na konci.

TODD "O těchto věcech by se mělo přemýšlet."

JOAN To je docela povzbudivý.

TODD Mohlo to taky znamenat, že popřemejšlí, jak se mě zbavit.

JOAN To je pro začátek fantastickéj tvar.

TODD Takovej jsem ještě nezkoušel. Nechal jsem se tebou inspirovat.

JOAN Je tu pořád ještě ten novinář. Když se do toho pustí, mohli bysme odhalit systém korupce v celým kloboukářským průmyslu, nejen tady. Vsadím se, že celej ten průmysl je prohnilej.

TODD Myslíš?

JOAN Myslím, že bysme to měli zjistit.

TODD Změnila jsi mi život, víš to?

JOAN Jestli přijdeš o místo, půjdu taky.

TODD Třeba už nikdy nebudeme navrhovat klobouky.

JOAN Existujou i jiný přehlídky.

TODD Ale ty jsi kloboukovéj génius.

JOAN Pokud ovšem všechny přehlídky nejsou zkorumpovaný.

TODD Miluju tyhle korálky. Dej tam tyhle korálky.

JOAN Ne, vem si je ty.

TODD Ne, ty.

3.

O několik let později. U Harperů, den.

HARPEROVÁ Udělal jsi dobře, žes otrávil ty vosy.

TODD Jo, myslím, že všechny vosy musí zmizet.

HARPEROVÁ Včera jsem byla venku, byla jsem na kraji lesa, když na mě padl stín, byly to mračna motýlů, a zrovna nade mnou zamířili dolů a stromy a keře zčervenaly od motýlů. Dva z nich si mi sedli na ruku, byla jsem vyděšená, jeden mi vletěl do vlasů, zkusila jsem je rozmáčknout.

TODD S motýly jsem zatím problém neměl.

HARPEROVÁ Můžou ti úplně obalit obličej. Římani páchali sebevraždu pomocí zlatýho plíšku, prostě ho spolkli a on jim ucpal průdušnici, napadlo mě to, když jsem viděla ty motýly.

TODD Šel jsem kolem sadu, pod stromy stáli koně a najednou na ně ze švestek zaútočily vosy. Koně cválali a řičeli, hlavy obalený vosama. Chtěl bych, aby se probudila.

HARPEROVÁ Nevíme, jak dlouho byla na cestě.

TODD Udělala dobře, že přišla.

HARPEROVÁ Člověk se uprostřed války nechodí projít ven.

TODD Když jsi na útěku, tak jo.

HARPEROVÁ Nevíme, jestli byla na útěku.

TODD Chtěla se stáhnout zpátky do bezpečí.

HARPEROVÁ Je tohle bezpečí?

TODD Relativně – jo, jasně že jo. Každý si myslí, že je to jen dům.

HARPEROVÁ Kočky přešly na stranu Francouzů.

TODD Nikdy jsem kočky neměl rád, smrdí, škrábou, mají tě rády jen proto, že je krmíš, koušou, míval jsem kočku, která mi sem tam něco ukousla.

HARPEROVÁ Věděl jsi, že zabíjejí děti?

TODD Kde?

- HARPEROVÁ V Číně. Skočí do postýlky, když se nikdo nedívá.
- TODD Ale některý kočky jsou pořád v pohodě.
- HARPEROVÁ To si nemyslím.
- TODD Zním jednu kočku nahoře v ulici.
- HARPEROVÁ Ne, musíš si na to dávat pozor.
- TODD Ale my v podstatě nejsme proti Francouzům. To není jako s Maročanama a tetama.
- HARPEROVÁ Není to jako s Kanad'anama, Venezuelou a moskyty.
- TODD Není to jako s inženýry, šéfy, dětmi do pěti let, hudebníky.
- HARPEROVÁ Prodavači aut.
- TODD Portugalskými prodavači aut.
- HARPEROVÁ Ruskými plavci.
- TODD Thajskými řezníky.
- HARPEROVÁ Lotyšskými zubaři.
- TODD Ne, lotyšský zubaři odvádějí dobrou práci na Kubě. Mají sídlo hned za Havanou.
- HARPEROVÁ Ale Lotyšsko poslalo prasata do Švédska. Zubaři patřej k mezinárodní stomatologii, prokazují loajalitu i zubařům z Dar-es-salaamu.
- TODD Teď se nebavíme o Dar-es-Salaamu.
- HARPEROVÁ Chceš obhajovat masakr v Dar-es-Salaamu?
- Ona sem přišla, protože ty jsi tu na dovolený a jestli to někdo zjistí, budou mi za to dávat odpovědnost.
- TODD Je to jen do zítra. Vzbudím ji. Dám jí ještě pár minut.
- HARPEROVÁ Viděl jsi ten pořad o krokodýlech?
- TODD Jo - ale jak se starají o mlád'ata! Nosí je v tlamě k vodě.
- HARPEROVÁ Každý se stará o vlastní mlád'ata, ne?

TODD Říkám jen, že bych nebyl proti, kdyby krokodýlové patřili k jedné z těch stran, která je v naší alianci. No tak, ty nezastavíš.

HARPEROVÁ Krokodýlové jsou zlí a vždycky je správný stát na opačné straně. Jejich kůže, jejich zuby, ten odpornej pach shnilýho masa, co jim jde z tlamy. Krokodýlové čekají, až půjdou zebry přes řeku a pak tu nejslabší sevrou čelistmi a strhnou ji dolů. Krokodýlové v noci přepadávají vesnice a kradou děti z postýlek. Jeden krokodýl si odnese tučnou hlavu zpátky k řece, opatrně, jako by to byly jeho mláďata a pustí je do vody, kde se houpou na vlnách jako jeho trofej, dokud neshnijou.

TODD Jen říkám, že bychom to mohli využít.

HARPEROVÁ A ty roztomilý vodní ptáček, to nejmenší vzadu pípá "počkejte na mě", "počkejte na mě". A jejich matka, co by za ně dala život.

TODD Počítáme k nim i divoký kachny?

HARPEROVÁ Kachny nejsou hodný vodní ptáci. Znásilňují a jsou na straně slonů a Korejců. Ale krokodýlové jsou vždycky na špatné straně.

TODD Mám ji vzbudit, nebo ji nechat spát? Nebudeme spolu moct být dlouho.

HARPEROVÁ Souhlasíš se mnou, co se týče těch krokodýlů?

TODD O co ti jde? Nevíš, na čí straně jsem?

HARPEROVÁ Nevím, co si myslíš.

TODD Myslím si to, co všichni.

HARPEROVÁ Vem si třeba vysokou.

TODD Myslíš ty sladký srnečky?

HARPEROVÁ Myslíš to ironicky?

TODD Myslím to sarkasticky.

HARPEROVÁ Vyřítli se z parků a přivalili se z hor a terorizují hypermarkety. Pokud vůbec běží pryč, když vystřelíš, naběhnou do někomu jinýho a rozdupou ho těma svejma hnusnejma nablejskanejma kopejkama, kolouchové naberou nakupující a shodí je z eskalátorů, mladý jeleni útočí na výlohy-

TODD Víš, proč nenávidět vysokou.

HARPEROVÁ a starý jeleni, víš, jak obrovský mají parohy a jak ostrý jsou jejich bodce, když je vrážejí do teenagerů, co prchají ulicí?

TODD Ano, vím to.

Vyhrne si tričko a ukáže jizvu.

HARPEROVÁ To byla vysoká?

TODD No, vlastně to byl medvěd. Nemám rád, když o mě někdo pochybuje.

HARPEROVÁ Začalo to, když sloni přešli k Dánům, vždycky jsem slonům věřila.

TODD Střílel jsem dobytek a děti v Etiopii. Trávil jsem plynem smíšený jednotky Španělů, programátorů a psů. Holýma rukama jsem trhal špačky na kusy. A rád jsem to dělal holýma rukama. Tak neříkej, že nejsem spolehlivej.

HARPEROVÁ Já neříkám, že neumíš zabíjet.

TODD A vím, že to všechno není jen o zábavě. Dělal jsem i nudný věci. Na jatkách jsem omračoval prasata a hudebníky, na konci dne tě bolí záda a jediný, co vidíš, když zavřeš oči, jsou lidi, jak visej vzhůru nohama.

HARPEROVÁ Takže říkáš, že vysoká je hnusná?

TODD To už jsme vyřešili.

HARPEROVÁ Takže kdyby hladovej srnec přišel do dvora, ty bys ho nenakrmil?

TODD Jasně že ne.

HARPEROVÁ To nechápu, protože vysoká je na naší straně. Už tři týdny.

TODD To jsem nevěděl. Sama jsi říkala, že...

HARPEROVÁ Jejich vrozená dobrota se projevila. Září z jejich vlhkých hnědých očí.

TODD To je dobrá zpráva.

HARPEROVÁ Ty vysokou nenávidíš. Miluješ krokodýly.

TODD Ztratil jsem souvislost, jsem unavenej.

HARPEROVÁ Musíš odejít.

TODD Jsem tvoje rodina.

HARPEROVÁ Myslíš, že já spím?

Vejde JOAN a padne Toddovi do náručí.

HARPEROVÁ Nemůžeš tu zůstat, půjdou po tobě. Co hodláš říct, až se vrátíš zpátky, žeš utekla, aby si strávila den se svým manželem? Každý má někoho, koho miluje a chtěl by ho vidět, nebo prostě někoho, koho by viděl radši, než aby ležel v díře a čekal, až ho pokoušou mravenci. Nebo nemáš vůbec v úmyslu se vrátit, protože jestli je to takhle, tak mě

můžeš rovnou zastřelit. Viděl tě někdo odcházet? Kudy jsi šla? Šel někdo za tebou? Jsou tu mořský orlí a mohli tě vidět přicházet. A ty riskuješ život, a nevíš ani pro co, protože on říká věci, co nejsou pravda. Je ti to jedno? Možná sama nerozlišuješ dobrý a zlý, co já o tobě po těch dvou letech vím, ráda bych tě viděla ráda, ale copak můžu?

JOAN Jistěže mě ptáci viděli, všichni mě viděli jít kolem, ale nikdo nevěděl, proč, mohla jsem bejt na nějaký misi, všichni pořád někam chodí a nikdo neví proč, no a já vlastně zabila dvě kočky a dítě do pěti let, takže se to od mise až tak moc nelišilo a nechápu, proč bych nemohla mít jeden den a pak jít zase zpátky, po tomhle dni už budu pokračovat až do konce. Nebyli to ani tak ptáci, čeho jsem se bála, bylo to počasí, počasí tady je na straně Japonců. Na horách zuří bouřky, procházela jsem městy, kde jsem nikdy nebyla. Křisy krvácejí z tlam a uší, což je dobře, ale taky krvácely dívky na kraji silnice. Bylo to vyčerpávající, protože naverbovali všechno, byly tam hromady těl a když se člověk zastavil, zjistil, že jednoho zabilo kafe a druhého špendlík, další heroin, benzín, řetězová pila, lak na vlasy, bělidlo, náprstník, pach kouře byl cítit tam, kde jsme zapalovali neposlušnou trávu. Bolivijci pracují na přitažlivosti, ale je to tajné, aby se nešířila panika. Ale my už jsme dál s hlukem a na Madagaskaru jsou tisíce zabitých světlem. Kdo naverbuje tmu a ticho? O tom jsem přemýšlela v noci. Třetí den jsem už skoro nemohla jít, ale dostala jsem se dolů k řece. Nahoře po proudu byl tábor chilských vojáků, ale neviděli mě a čtrnáct černých a bílých krav dole po proudu zrovna pilo, takže jsem pochopila, že musím jít přímo přes. Ale nevěděla jsem, na čí straně ta řeka je, mohla mi pomoci plavat nebo mě stáhnout dolů. Uprostřed byl proud rychlejší a voda hnědá, nevěděla jsem, jestli to něco znamená. Dlouho jsem stála na břehu. Ale věděla jsem, že je to jediná cesta, jak se dostat sem, takže jsem nakonec jednou nohou vstoupila do řeky. Byla velmi studená, ale to bylo zatím všechno. Když už tam jednou vkročíš, nevíš, co bude dál. V každém případě ti voda šplouchá kolem kotníků.